

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Viken fylkeskommune
Postboks 220
1702 SARPSBORG

Deres ref

Vår ref
20/6157-3

Dato
18. februar 2021

Oppdragsbrev for statsbudsjettet 2021 – bredbåndstilskudd

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (departementet) viser til Prop. 1 S (2020–2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Innst. 13 S (2020–2021), som ble behandlet av Stortinget 18. desember 2020. Samlet bevilgning for 2021 over kap. 541, IT- og ekompolitikk, post 60 Bredbåndsutbygging, er 264 082 000 kr.

Det vises også til brev av 17. desember 2020, der det ble opplyst at departementet ville sende fordeling av rammen til tilskudd til bredbåndsutbygging og utdypende informasjon om bruken av midlene i et eget brev. Det følges opp i dette oppdragsbrevet.

Regjeringen har som mål å sikre «Et likeverdig tilbud av sikre elektroniske kommunikasjonstjenester av høy kvalitet og til rimelige priser over hele landet» (mål 3 i Prop. 1 S (2020-2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet). Tilskuddet skal bidra til utbygging av bredbånd i geografiske områder der det ikke er kommersielt grunnlag for investeringer. Ordningen har tidligere vært forvaltet av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom). Fra og med 2020 overtok fylkeskommunene forvaltningen av ordningen, jf. Meld. St. 6 (2018-2019) *Oppgaver til nye regioner*, jf. Innst. 119 S (2018-2019). Fylkeskommunen skal forvalte de tildelte midlene i tråd med nedenstående retningslinjer for ordningen.

Økonomisk ramme

Departementet fastsetter en økonomisk ramme for hvert fylke basert på den samlede bevilgningen over kapittel 541 IT- og ekompolitikk, post 60 (bredbåndsutbygging) og en

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Avdeling for IT- og
forvaltningspolitikk

Saksbehandler
Halvor Ødegaard
22 24 48 31

fordelingsnøkkel utarbeidet i samråd med Nkom. Fordelingsnøkkelen baseres på siste tilgjengelige tall for bredbåndsdekningen målt etter antall husholdninger i fylket uten tilbud om bredbånd med nedlastningshastighet på minst 100 Mbit/s i spredtbygde¹ områder.

Rammen til Viken fylkeskommune er fastsatt til 54 874 626 kr. Vi ber fylkeskommunen om å sende oss en bekreftelse på bankkontonummer som skal brukes til utbetaling av midlene i 2021 på fylkeskommunens offisielle brevark, innen 15. mars 2021. Brevet skal undertegnes av økonomisjef eller tilsvarende, og sendes til: postmottak@kmd.dep.no.

Av den økonomiske rammen kan inntil 5 prosent, oppad begrenset til maksimalt 1 mill. kroner, benyttes til administrasjon av ordningen.

Rapportering, kontroll og evaluering

Fylkeskommunens beslutning om hvilke prosjekter som skal få støtte, oversendes Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) innen 1. august 2021. Nkom kan gi fylkeskommunene utsatt frist dersom særlige forhold tilsier dette. Beslutningen skal inneholde navn og sted for prosjektet, husholdninger som blir dekket, økonomisk omfang av prosjektet og annen relevant statistikk for prosjektomfang. Nkom utarbeider et relevant skjema² som skal brukes for denne rapporteringen. Nkom oversender samlet statistikk til departementet innen én måned etter at Nkom har mottatt rapporteringen fra fylkeskommunene om prosjektomfang.

Fylkeskommunene skal rapportere på bruken av midlene til Nkom så snart prosjektene er ferdige, i en mal³ som er utarbeidet av Nkom. Nkom avgir en samlet rapport årlig til departementet om ferdigstillelsen av prosjektene.

Fylkeskommunene skal ha internkontroll og gjennomføre kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere iht. punktene 6.3.8.1 og 6.3.8.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Fylkeskommunen må på hensiktsmessig måte sikre seg adgang til å be om alle opplysninger og all dokumentasjon fra kommune/prosjekteier som er nødvendig for å kontrollere at vilkårene for tilskuddet er oppfylt.

Vi ber om at fylkeskommunen informerer Nkom umiddelbart dersom fylkesrevisjonene har hatt vesentlige merknader/funn som gjelder forvaltningen av midlene.

Departementet vil føre kontroll med at forvaltningen utføres på en forsvarlig måte. Departementet kan delegere oppgaven med å føre kontroll til Nkom.

Departementet vil evaluere langsiktige effekter av tilskuddsordningen. Departementet kan delegere oppgaven med å gjennomføre evalueringer til Nkom. Vi ber om at

¹ Basert på offentlig definisjon av tettbygdhet, se ssb.no

² Skjema vil bli gjort tilgjengelig på: <https://www.nkom.no/fysiske-nett-og-infrastruktur/offentlig-stotte-til-bredbandsutbygging>

³ Mal vil bli gjort tilgjengelig på: <https://www.nkom.no/fysiske-nett-og-infrastruktur/offentlig-stotte-til-bredbandsutbygging>

fylkeskommunene melder inn til Nkom eventuelle evalueringer av tilskuddsordningen som er planlagt, igangsatt eller avsluttet i 2021.

Statsstøtteregulverket og GBER-melding

Fylkeskommunen har ansvar for at prosjekter innen eget fylke gjennomføres i tråd med anskaffelses- og statsstøtteregulverket.

Departementet anbefaler i denne forbindelse at fylkeskommunene ber om at kommune/prosjekteier signerer og returnerer et akseptskjema før prosjektet starter, for å sikre etterlevelse av bestemmelsene i GBER, samt at kommunene/prosjekteiere blir grundig orientert om hvilke rammebetingelser for denne ordningen som gjelder. Nkom vil tilgjengeliggjøre et akseptskjema på sin nettside, som fylkeskommunene kan ta utgangspunkt i.⁴

Nkom har utarbeidet en mal for melding under gruppeunntaket ("GBER template"), og tilhørende dekknotat ("GBER cover letter") som er vedlagt her. Vi ber om at fylkeskommunen fyller ut disse to dokumentene og returnerer til departementet, som videreformidler til Nærings- og fiskeridepartementet, som håndterer videre prosess mot EFTA sitt overvåkningsorgan, ESA. Bredbåndsmidlene kan ikke tildeles utbygger før meldingen er ESA i hende. Det er derfor viktig at disse dokumentene sendes departementet så snart som mulig. Nkom eller departementet vil orientere fylkeskommunene så snart meldingen er oversendt ESA. Fylkeskommunen bør deretter så raskt som mulig orientere kommune/prosjekteier om at meldingen er sendt ESA, og at prosjektet kan starte opp.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighets rolle

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet vil videreføre en aktiv, faglig veiledningsrolle for bruken av midlene, blant annet når det gjelder spørsmål om statsstøtteregulverket og tredjepartstilgang.

Nkom vil gi veiledning om de konkrete kravene som følger av statsstøttereglene på sin hjemmeside samt gjennom sin dialog med fylkeskommunene, og fylkeskommunene kan ta kontakt med Nkom ved behov.

Nkom har laget en informasjonsfilm om tilskuddsordningen som ligger på Nkoms hjemmesider. Vi oppfordrer fylkeskommunen til å dele denne filmen på sine egne nettsider.

Departementet kan delegere kontrollopgaver og andre oppgaver i tilknytning til tilskuddsordningen til Nkom, jf. ovenfor.

⁴ Akseptskjema gjøres tilgjengelig på: <https://www.nkom.no/fysiske-nett-og-infrastruktur/offentlig-stotte-til-bredbandsutbygging>

Retningslinjer for 2021 for forvaltning av midler over kapittel 541 IT- og ekompolitikk, post 60 Bredbåndsutbygging

Mål for ordningen

Formålet med ordningen er å øke deknningen av høyhastighets bredbånd (i ordningen definert som bredbånd med minimum 30 Mbit/s) for husstander og private og offentlige virksomheter i Norge. Kriteriet for måloppnåelsen er antall husstander og virksomheter som får tilbud om høyhastighets bredbånd som følge av ordningen.

Vilkår for bruk av midlene

1. Prosjektene som kan få støtte under ordningen, gjelder utbygging av bredbånd i områder som mangler tilbud om bredbånd med 30 Mbit/s eller høyere, det vil si hvite NGA områder. Utbyggingen skal gi tilbud om bredbånd med minst 30 Mbit/s nedlastningshastighet og 5 Mbit/s opplastningshastighet. Det understrekes at fylkeskommunen selv kan velge å sette et funksjonsmessig minimumskrav til tilbudet som skal etableres som er høyere enn dette, for eksempel 100 Mbit/s nedlastningshastighet.
2. Fylkeskommunen skal kartlegge om det foreligger kommersielle planer om utbygging i områder som er aktuelle for utbygging de kommende tre år, gjennom offentlig kunngjøring på Doffin med minst én måneds varsel. I tillegg til kunngjøring på Doffin, oppfordres fylkeskommunen til å ta direkte kontakt med kjente utbyggere i fylket for å undersøke deres eventuelle utbyggingsplaner i de aktuelle områdene
3. Fylkeskommunen prioriterer prosjekter innenfor den økonomiske rammen, og beslutter hvilke prosjekter som skal få statlig støtte i fylket.
4. Fylkeskommunen har ansvar for at konkurranseutlysning av de aktuelle prosjektene skjer samlet, og at utbygger som skal gjennomføre prosjektet, utpekes etter en tilstrekkelig konkurransebasert utvelgelsesmetode i henhold til statsstøttereglene. Fylkeskommunen avgjør selv i hvilken grad utlysningen skal deles opp i flere underprosjekter.
5. Prosjektene som får støtte, skal være teknologinøytrale, det vil si at det kan f.eks. ikke stilles krav om fiberbredbånd.
6. Bredbåndstilbudet som etableres gjennom ordningen, skal tilbys sluttbruker til en fastpris som er uavhengig av bruken (dvs. en tilsvarende løsning for mobil som fastnett med ubegrenset data inkludert i månedsabonnementet til tilnærmet samme pris som fast bredbånd). For eventuelle tilbud/løsninger basert på trådløst nett («FWA») eller mobilnett skal det i tilbudet dokumenteres at løsningen, basert på lokale dekningsanalyser, vil gi stabilt høy kapasitet også ved høy belastning i nettet.⁵
7. Prosjekter som mottar tilskudd, skal etablere et reelt bredbåndstilbud til alle husholdninger og virksomheter innenfor det geografiske området det gis støtte til, dvs. 100 prosent dekning innenfor det aktuelle området.
8. Støttemidler skal ikke anvendes for å etablere tilbud til fritidsboliger. Dette er ikke til hinder for at infrastruktur som etableres for å tilknytte husholdninger eller bedrifter, også kan benyttes for å koble til fritidsboliger. Særkostnadene for å etablere

⁵ For mer veiledning, se Nkoms informasjonsbrosjyre om "Krav til statsstøttede trådløse bredbåndnett" på <https://www.nkom.no/fysiske-nett-og-infrastruktur/offentlig-stotte-til-bredbandsutbygging>

tilknytninger til fritidsboliger, skal i så fall skilles ut fra regnskapet for det statsstøttete prosjektet.

9. Lokale bidrag skal utgjøre minimum 25 prosent av de totale prosjektkostnadene for prosjektene (samlet) som fylkeskommunen beslutter for støtte. Lokale bidrag består av støtte fra fylke, kommune, private aktører og egeninnsats⁶.
10. Støtten som gis under ordningen, skal være i tråd med gruppeunntaket for bredbåndsstøtte (GBER)⁷, herunder blant annet:
 - a. Støtten skal ha en incentiv-effekt, det vil si at støtten skal være nødvendig for å utløse den aktuelle investeringen.
 - b. Støtte skal kun gis til investering (og ikke til drift)
 - c. Støtten skal gis til investeringer i områder hvor det ikke finnes NGA-nett fra før, og hvor det ikke er planlagt utbygging av slik infrastruktur de neste tre år fra det tidspunktet den planlagte støtten offentliggjøres
 - d. Utbygger skal velges etter en konkurransebasert utvelgelsesprosess
 - e. Det skal ikke gis støtte til foretak (konkurransedeltakere) i vanskeligheter⁸
 - f. Det skal legges til rette for tredjepartstilgang.
11. Anbudsinvitasjoner og avtaler med valgt utbygger skal utformes i tråd med statsstøttereglene. Avtaler skal inneholde bestemmelser om at eventuell ulovlig statsstøtte må tilbakebetales samt bestemmelser om at utbygger plikter å gi prosjekteier den informasjon som er nødvendig for å sikre at utbygger oppfyller kravene i statsstøttereglene og andre krav knyttet til ordningen.

Oppfølging, kontroll og rapportering

12. Fylkeskommunene har ansvar for at enkeltprosjekter som innebærer offentlig støtte på over 500 000 euro skal registreres i Registeret for offentlig støtte (ROFS).
13. Tilskuddsmidler som av ulike årsaker tilbakebetales til fylkeskommunen i budsjettåret fylkeskommunen mottar bevilgningen, kan tildeles på nytt. Refordeling av midler må skje innenfor rammene av disse retningslinjene. Tilskuddsmidler som det ikke er inngått avtaler om utbygging for i budsjettåret etter at midlene ble fordelt til fylket⁹, skal tilbakebetales til departementet dersom ikke særlige omstendigheter tilsier at fristen for bruk av midlene utvides, jf. punkt 16 i disse retningslinjene.
14. Prosjekter som mottar tilskudd, skal være gjennomført innen 1. oktober 2023. Dersom dette ikke oppfylles, kan departementet kreve helt eller delvis tilbakeføring av de statlige midlene som inngår i de aktuelle prosjektene.
15. Informasjon om prosjektene som har fått støtte, skal gjøres tilgjengelig på fylkeskommunenes nettsider, med lenke til bredbåndstilbydernes nettsider.

⁶ Offentlig personinnsats f.eks. prosjektledelse fastsettes etter en timesats på kr 650,-. Lokal dugnadsinnsats fastsettes etter en timesats på kr 400,-. Graving av grøfter til framføring generelt og på egen tomt spesielt, fastsettes etter en sats på hhv. kr 400,- og kr 200,- pr meter. Satsene ble opprinnelig fastsatt av nasjonalt bredbåndsråd i 2018 og noe inflasjonsjustert av Nkom fra og med 2020.

⁷ <https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/konkurransopolitikk/regler-om-offentlig-stotte-listeside/offentlig-stotte-gruppeunntak/id430132/>

⁸ Se GBER art. 1 nr. 4 c) og art.2. 18)

⁹ Det vil si at tilskuddsmidler som tildelt i 2021 og som det ikke er inngått avtale om utbygging for ved utgangen av 2022 skal tilbakeføres.

16. Departementet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra disse retningslinjene, med unntak av pkt. 1, 2, 5, 10, 11, 12 og 15.

Med hilsen

Heidi Kvalvåg (e.f.)
Avdelingsdirektør

Halvor Ødegaard
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

1. Mal for gruppeunntaksmelding
2. Mal for dekknotat - gruppeunntaksmelding

Kopi:
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet